

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **I. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2013, č. j. KUJI 9310/2013, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2015, č. j. 30 A 57/2013 – 54,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2015, č. j. 30 A 57/2013 – 54, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Napadený rozsudek krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 12. 2. 2015, č. j. 30 A 57/2013 – 54, zrušil Krajský soud v Brně rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2013, č. j. KUJI 9310/2013, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Žďár nad Sázavou ze dne 16. 11. 2012, č. j. ŽP/1269/12/VM/4, a zamítl odvolání žalobce. Městský úřad svým rozhodnutím uložil žalobci pokutu podle ust. § 125l odst. 8 zák. č. 254/2001 Sb., o vodách (dále jen „vodní zákon“), a ust. § 181 písm. c) zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), ve výši 20 000 Kč, a to za správní delikt podle ust. § 180 odst. 1 písm. m) stavebního zákona.

[2] Podle městského úřadu se žalobce dopustil správního deliktu tím, že v průběhu let 2007 - 2012 užíval stavbu vodního díla „přívodu vody pro hotel Žákova hora (č.p. 400) na pozemcích KN p.č. 56/3, KN 84/1, 84/7, 84/11, 84/10, 84/9 a st. 156 v k.ú. Herálec na Moravě a vedoucí od studny na pozemku KN p.č. 56/“ bez povolení vodoprávního úřadu, aniž by splnil povinnost oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby dle ust. § 120 odst. 1 stavebního zákona.

[3] V žalobě žalobce především namítal, že žádné vodní dílo nevybudoval. Vodovodní přípojka ze studny do nemovitosti žalobce byla jediným zdrojem vody již v době, kdy mu byla nemovitost prodána. Když došlo k poruše vedení, požádal o opravu poruchy, nikoliv o stavbu nového vodovodu. O způsobu opravy nevěděl a ani s ním nebyla konzultována. Neexistuje žádný plán výstavby vodovodu a neexistují ani žádné doklady, ze kterých by bylo možné zjistit, kolikrát a v jakém rozsahu byl vodovod opravován.

[4] Krajský soud se konkrétními žalobními námitkami nezabýval, neboť dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky uložení pokuty žalobci. S účinností od 1. 1. 2013 totiž došlo k novelizaci ust. § 103 stavebního zákona, který již neobsahuje původní odst. 1 písm. b) bod 7, podle něhož stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují technická infrastruktura a doprovodná technická zařízení pro rozvod vody, energií, tepla pro zajištění služeb elektronických komunikací, pro odvádění odpadních a dešťových vod a větrání, a to stavební úpravy energetických zařízení, vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa. Dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) bod 8 stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012, stavební povolení ani ohlášení nevyžadovaly přípojky vodovodní, kanalizační a energetické v délce do 50 m. Podle nynějšího ust. § 103 odst. 1 písm. e) bodu 10 stavební povolení a ani ohlášení nevyžadují vodovodní, kanalizační a energetické přípojky včetně připojení stavby a odběrných zařízení vedených mimo budovu nebo připojení staveb plnících doplňkovou funkci ke stavbě hlavní na rozvodné sítě a kanalizace stavby hlavní. Zásadní změnou je vypuštění podmínky stavebního povolení či ohlášení v návaznosti na délku přípojky do 50 m. Podle krajského soudu bude na žalovaném, aby posoudil, zda i za účinnosti nové právní úpravy lze důvodně argumentovat tím, že jde o stavbu (stavební úpravu) podléhající stavebnímu povolení či ohlášení stavebnímu úřadu. Taková úvaha je pro posouzení věci podstatná, neboť od ní se odvozuje, zda se žalobce nesplněním povinnosti oznámit záměr užívat stavbu podléhající stavebnímu povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu dle ust. § 120 stavebního zákona mohl dopustit správního deliktu dle ust. § 180 odst. 1 písm. n) stavebního zákona. Krajský soud odkládal i na čl. II (Přechodná ustanovení) bod 14 písm. b) zák. č. 350/2012 Sb., podle něhož správní řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou řízení o správním deliktu spáchaném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nová právní úprava je pro obviněného příznivější.

II. Kasační stížnost žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný v zákonné lhůtě kasační stížnost. Namítá, že na správně zjištěný skutkový stav aplikoval krajský soud nesprávný právní

pokračování

názor. Předmětná stavba nemohla být realizována s využitím ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) bod 7 stavebního zákona, ale měl být požádán příslušný speciální stavební úřad o vydání stavebního povolení na stavbu přívodního řadu, protože došlo ke změně trasy vodovodu. Citované ustanovení se v období do 31. 12. 2012 uplatnilo jen na stavební úpravy energetických vedení, vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa, což není daný případ. I po novele stavebního zákona měla být předmětná stavba realizována jen na základě stavebního povolení. Při posuzování odpovědnosti za daný správní delikt z hlediska, zda by pozdější právní úprava účinná od 1. 1. 2013 nebyla pro žalobce příznivější, nemohlo být přihlédnuto k ust. § 103 odst. 1 písm. e) bod 10 stavebního zákona, protože toto ustanovení se vztahuje k vodovodním, kanalizačním a energetickým přípojkám. Krajský soud však pominul skutečnost, že v daném případě se nejedná o vodovodní přípojku, ale o vodní dílo. Potrubí k vedení vody ze studny jako vodního zdroje podzemní vody do hotelu není a nemůže být vodovodní přípojkou, ale je vodním dílem (vodovodem). Nově vybudovaná stavba vodovodu vyžadovala stavební povolení vodoprávního úřadu dle nové i dřívější právní úpravy. Žalovaný připomíná, že v odůvodnění svého rozhodnutí vzal v úvahu změnu stavebního zákona a zabýval se dřívější i pozdější právní úpravou z hlediska odpovědnosti a postihu za daný správní delikt. Z tohoto hlediska shledal předchozí i novou právní úpravu totožnými.

[6] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil žalovaný v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] Ze správního spisu vyplynulo, že Městský úřad Žďár nad Sázavou obdržel podnět na prošetření neoprávněného odběru vody pro hotel Žákova hora v Herálci ze studny na pozemku p. č. 56/3 v k. ú. Herálec na Moravě. Na základě tohoto podnětu provedl vodoprávní úřad dne 29. 3. 2012 ústní jednání spojené s místním šetřením a dne 4. 5. 2012 další ústní jednání. Nepodařilo se zjistit, kdy byla studna vybudována, doklady o vybudování přívodu vody pro hotel a o povolení k odběru podzemní vody nebyly rovněž dohledány. Jednota, spotřební družstvo Velké Meziříčí, uvedla, že objekt hotelu byl již v roce 1992 napojen na veřejný vodovod a studna jimi proto dále už nebyla využívána. Vodoprávní úřad vzal za prokázané na základě místního šetření, že ve studni se nachází původní železné potrubí vodovodu a rovněž nové plastové potrubí. Žalobce k tomu uvedl, že v roce 2007 nechal provést opravu stávajícího vodovodu, a předložil prohlášení majitele firmy, která opravu provedla, s tím, že se jednalo o výměnu starého potrubí za nové z PVC trubek v délce cca 150 m - udržovací práce, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení v souladu s § 103 stavebního zákona. Podle vodoprávního úřadu však z tohoto vyjádření

ani z vyjádření Městského úřadu Svatka nevyplývá, že bylo původní potrubí odstraněno a z toho důvodu nemohlo být tedy nové plastové potrubí položeno ve stejném místě. Tím došlo ke změně trasy vodovodu a stavba nemohla být tedy realizována s využitím ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) bod 7 stavebního zákona. Tím se jedná o stavbu vodního díla provedenou bez povolení vodoprávního úřadu jako speciálního stavebního úřadu a proto bylo zahájeno řízení o jejím odstranění. Žalobce jako fyzická osoba podnikající se podle vodoprávního úřadu dopustil správního deliktu tím, že užíval stavbu vodního díla, kterou je přívod vody ze studny pro hotel Žákova hora, bez oznámení záměru započít s užíváním této stavby vodoprávnímu úřadu jako příslušnému speciálnímu stavebnímu úřadu pro vodní díla.

[10] Z výše uvedeného je patrné, že za neoprávněnou stavbu označil vodoprávní úřad potrubí pro vedení vody ze studny k nemovitosti žalobce. Tato stavba je v jednotlivých podkladech, které jsou součástí správního spisu, nazývána různě. Žalobce ji setrvale označuje za vodovodní přípojku, správní orgány ji označují za přívod vody. V tomto směru je rozhodné, zda se jedná o vodní dílo, které spadá pod povolovací režim vodního zákona, jenž je v postavení zvláštního zákona vůči obecné úpravě ve stavebním zákoně. Pouze pokud vodní zákon nestanoví jinak, tak dle ust. § 115 odst. 1 tohoto zákona postupují vodoprávní úřady při řízení o věcech upravených vodním zákonem podle správního řádu, popřípadě podle stavebního zákona, jde-li o rozhodování týkající se vodních děl.

[11] Podle ust. § 55 odst. 3 vodního zákona se za vodní díla podle tohoto zákona nepovažují zejména jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na pozemcích nebo stavbách k zachycení vody a k jejich ochraně před škodlivými účinky povrchových nebo podzemních vod, vodohospodářské úpravy, bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí, vnitřní vodovody a vnitřní kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojky, průzkumné hydrogeologické vrty, pokud neslouží k odběru podzemní vody, další zařízení vybudovaná v rámci geologických prací a vrty k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod.

[12] Pokud by se v dané věci jednalo o vodovodní přípojku, byly by obecné úvahy krajského soudu o aplikovatelné právní úpravě správné. Správná je taktéž úvaha o možnosti zániku trestnosti jednání žalobce za situace, kdy by pro něj byla nová úprava příznivější. Mění-li se právní úprava během páchání přestupku, správního deliktu nebo trestného činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán. Je-li to pro pachatele příznivější, použije se i pozdějšího zákona. Opomenutí správního orgánu či soudu zabývat se tím, není-li nová právní úprava pro pachatele příznivější, představuje zásah do jeho práva na spravedlivý proces (viz náleží Ústavního soudu ze dne 11. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 192/05, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 - 29).

[13] V posuzované věci se však o vodovodní přípojku podle vymezení provedeného správními orgány nejednalo. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“), je vodovodní přípojka samostatnou stavbou tvořenou úsekem

pokračování

vodovodního potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

[14] To znamená, že za vodovodní přípojku lze označit jediné napojení na vodovodní síť sloužící k dopravě vody a k hromadnému zásobování vodou. Potrubí, jehož účelem je zásobování odběratele vody přímo ze studny, za vodovodní přípojku považovat nelze. Jedná se totiž o samostatný vodovod nebo jeho součást ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, který za vodovod označuje provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je ze zákona vodním dílem a vyžaduje stavební povolení podle § 15 vodního zákona. Z toho důvodu nehraje roli, že podle nové právní úpravy již není třeba stavební povolení ani ohlášení vodovodní, kanalizační a energetické přípojky včetně připojení stavby a odběrných zařízení vedených mimo budovu nebo připojení staveb plnicích doplňkovou funkci ke stavbě hlavní na rozvodné síť a kanalizaci stavby hlavní, a to bez ohledu na jejich délku, rozdílně od předchozí úpravy, která odlišovala režim přípojek do délky 50 m. Je zřejmé, že správní orgán neposoudil stavbu ani jako stavební úpravu, ale jako stavbu samostatnou, vedenou v nové trase.

[15] Krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl žádné důvody, pro které posoudil předmětnou stavbu jako vodovodní přípojku. Jeho závěr je však nesprávný, jak je patrné z výše uvedeného. Lze proto přisvědčit žalovanému, že krajský soud nesprávně posoudil rozhodnou právní otázku a dospěl k mylnému závěru ohledně povahy předmětné stavby, jak ji vymezilo rozhodnutí žalovaného. Kasační stížnost je proto důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Protože Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, postupem podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. Učinil tak bez jednání (§ 109 odst. 2 věty první s. ř. s.).

[17] V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Znamená to, že krajský soud věcně projedná žalobu, a to zejména z hlediska žalobcem uplatněných žalobních bodů. V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu